

Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն

Աճ. Կ. Մ. — Ներեցէք որ Խըմբագրութիւնս կարող չէ հրատարակել ձեր յօդուածն, որով քանի մի պաշտօնական անձանց կեանքն ու աւարտքը կը նկարագրէք: Շատ հաւանական է, որ ձեր գրածներն ճիշդ են և ստացաւ աղբիւրներէ քաղուած, բայց ամենէն առաջ մտածելու ենք թէ ինչ օգուտ կարող ենք քաղել այդպիսի մի հրատարակութենէ: Թերեւս պիտի ասէք, թէ ճշմարտութիւն է և պէտք չէ ծածկել: Արդուեմիմք, որ ճշմարտութիւնն խօսելու է և խօսելով ստույգութիւնը և չարութիւնը խոյստաւակելու: Բայց դիտէ՛ք արդեօք, որ մեր ժողովրդի տգիտութեան պատճառաւ, այն անձինքն որոց կեանքը մերկացուցած էք դուք, ժողովրդեան կամ լաւ եւս ասել մարդեղայնութեան առջեւ մեծ վարկ ու համարում ունին: Խմբագրութիւնս արդէն ձեր յօդուածը կարգացած էր եւ բոլոր իրողութեանց տեղեակ, բայց մի և նոյն ժամանակ ահագին գովեստներ տեսաւ Պօլսոյ լրագրաց ոմանց մէջ, թերեւս դուք այն սուտ գովեստներէն ստիպեալ գրած էիք ձեր յօդուածը: Եթէ ձեր գրուածը հրատարակուէր, կարելի է գովեստներու թիւը աւելի պիտի բազմանար և ահա պիտի յառաջ գար մի անվերջ բանակալի և դարձեալ ճշմարտութիւնը պիտի մնար սուանց աղգեցութեան: Միթէ ամեն օր չէք տեսներ դուք այս ընթացքը մեր ազգային գրաւոր առարկային մէջ, մին կը ջատաւ գովէ, միւսն կը պարսաւէ, և իսխանակ ճշմարտութիւնն պարզուելու կը կը տեսնես որ անձնական հայհոյանքներ և կրից անբարի հետեւանքներ

միայն կը մնան գրական հրատարակիվերայ: Եթէ մեր ժողովուրդը բըննութեան օգտին վարժած լինէր, եթէ մեր պարբերական թերթերէն ոմանք ճշմարտութիւնը չը գոհէին ստույգ, եթէ մեր գրագէտներէն ոմանք անբարոյականութեան պաշտպան չկանգնէին, հաւատացէ՛ք որ մինչեւ ցարդ քննութեան բովին մէջ շատ և շատ իրողութիւններ զոտուած էին. և ազգըն եւս իւր բարեկամն ու թշնամին, իւր օգուտն ու միտան բաւականին ճանաչած: Թէ քանի քանի իրողութիւններ և պաշտօնական անձանց աւարքներ գրաւոր հրատարակը ելած են և տարիններով գրութեան նիւթ դած. այս դուք լաւ գիտէք. բայց գրեթէ վերջնական վճիռ ամենեւին չեն ընդունած: Ամենայն ինչ անորոշ, ամենայն ինչ խառնաշփոթ. քու նըկարագրած սատանան ուրիշ առջեւ հրեշտակ. քու տեսած հրեշտակն ուրիշ առջեւ սատանայ. մի կողմէն պարտաւ միւս կողմէն գովեստ: Եթէ բան չունիս խօսէ և գրէ, դարձեալ յայն Բարբառոյ յանապարհ: Մի կարծէք թէ այս ասելով յաւատարմութեան և թմրութեան քարոզ կը կարգաւք. ոչ երբէք, այլ կամիմք մեր ազգային իրողութեանց արգի վիճակն պատկերացընել: Արդէն այն անձինքն, որոց կեանքն ու արարքը նկարագրած էք դուք, շատ անգամ գրութեան նիւթ եղած են. սոս ժամանակ մի պաշտօններէ հեռացած են և դարձեալ պաշտօններու մէջ մտած. մէկ գաւառի ժողովրդէն բողոքուած, միւս գաւառի մէջ ընդունուած: Կատագրագութիւն մ'է այս, որ կը խաղացուի, և ամենէն մեծ դերասանն է տգիտութիւնն: Քանի որ տգիտութիւնը կ'իշխէ, դեռ շատ չարիքներ և աղէտներ պիտի հասնին մեր խեղճ ժողովրդեան գլխուն: Ուս-

տի մեր ազգին արմատական և հիմնական բարիք մ'ընելու համար, աւմենքս պիտի ջանանք տգիտութեան իշխանութիւնը կործանել. մտքերը ճշմարտութեան պատրաստել սրտերը բարոյականութեան վարժեցնել: Եւ այս ուրիշ բանով չը լինիր, եթէ ոչ մեր խորին ուշագրութիւնը մեր ազգային կրթութեան և դաստիարակութեան վրայ դարցնելով: Հետեւապէս աւելի ուրախացի էր դաստիարակութեան վերաբերեալ յօգուածներ ընդունիլ ձեզմէն եւ հրատարակել, քան թէ այն տխուր նկարագիրը, որով նկարագրած էիք մի քանի անձանց արարքներն:

— Ընդդիացի դիտնական Լալիսկոպոս մի, ճանապարհորդելով 'ի Պաղեստին եւ փափաքելով Լրեւելեան Վրիստոնէից նկատմամբ տեղեկութիւններ քաղել, այցելութեան եկաւ մեր Ս. Պատրիարքին և այն այցելութեան ժամանակ, որ քանի մի ժամ տեւեց, երկարօրէն խօսակցեցաւ Ս. Պատրիարքի հետ, և մեր ազգայնութեան, Նկեղեցւոյ և դաւանութեան մասին կարեւոր ծանօթութիւններ ստանալով մեծաւ գոհութեամբ մեկնեցաւ, ցաւ յայտնելով միայն որ ցարդ իրստ թերի դաղափար ունեցած են մեր Ըզդի և Նկեղեցւոյ նրկատմամբ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Քաղաքիս նորընտիր Կառավարին Սեմափոյլ Ըլի Պէյ ամսոյս 17 ին քաղաքս ժամանեց, որում գիմաւորուած էին երեք Պատրիարքութեանց և բոլոր Հիւպատոսարանաց թարգմաններն եասախճիներով հանդերձ: Օգն գեղեցիկ էր և քաղաքիս բնակչոց գրեթէ մեծ մասն ճանապարհաց վերայ կրսորսսէին նորեկ Կառավարչի հանդիսաւոր մուտքն տեսնելու: Իսկ 19 ին 'ի ներկայութեան բոլոր սրաշոժոսկալաց, թարգմանաց եւ բազմախուռն հանդիսականաց Սեմ. Կառավարչի հաստադրութեան Կայսերական Հրովարտակն կարդացուեցաւ և այնուհետեւ պաշտօնական այցելութիւնքն սկսան:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

Յօդէաց Ա. Ա. Սահէն:

Այն նոր հրատարակութիւնն, յորմէ մի օրինակ նուէր ղրկած է Մեծ, Հեղինակն՝ Ս. Աթոռոյս Թանգարանին, գիւրուսոյց եղանակաւ յօրինուած է նորավարժից համար:

Կան արդէն քանի մի ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ և ահա՛ Մեծ, Սուրէն եւս ներկայ Քերական-Քիւն կը մատուցանէ Ազգային դպրոցաց, մայրենի լեզուի ուսումնի դիւրացնելու համար: